

Nikanors Perlas "TAUREŅA EFEKTS" UN SABIEDRĪBAS PĀRVEIDOŠANA

Piezīme: Nicanor Perlas ir Filipīnu civilās kustības aktivists un antroposofs. Šis viņa raksts ir ticis publicēts internetā Truthforce lapā (www.truthforce.info) un esot izraisījis ārkārtīgi lielu rezonansi Filipīnās. Tas tiek nodots arvien tālāk no rokas rokā, un tas ir jāsaprot kontekstā ar valstī notiekošo, - civilās kustības aktivizēšanos un tās konfrontāciju ar valsts varas pārstāvjiem. Civilā sabiedrība jau kopš ilga laika pārmet prezidentei Gloria Arroyo manipulēšanu ar vēlēšanu rezultātiem un korupciju un pieprasa viņas atkāpšanos no amata. Atbildot uz šīm prasībām viņa februāra sākumā ir izziņojusi ārkārtas situāciju valstī, pamatojot to ar šķietamu savērēstību. Tas ļāva apcietināt cilvēkus un bez jebkādas apsūdzības ilgu laiku turēt viņus ieslodzījumā. Lai arī šī situācija marta sākumā ir mainījusies, tomēr bažas turpina izraisīt situācija Filipīnu armijā. Tādēļ civilās sabiedrības aktivistiem vairāk kā jebkad ir nepieciešama mūsu solidaritāte viņu cīņā par bezvardarbigām pārmaiņām sabiedrībā.

Pēdņūtona pasauli 21. gadsimtā arvien vairāk raksturo revolucionārie atklājumi dažādās zinātnes nozarēs. Modernās materiālistiskās pasaules koncepcijas par telpu, laiku, kauzalitāti un citām pamatkategorijām cita pēc citas brūk kopā. Tas liek mums meklēt jaunus orientierus un aktīvi domāt par to, kādu mēs gribam redzēt sabiedrību nākotnē un kā varam veidot jaunu pasauli.

Aplūkosim taureņa pasauli, ņemot palīgā Norrie Huddle grāmatu, kurā viņa poētiskā valodā apraksta, kā kāpurs pārtop taurenī.

„Jaunas taureņa šūnas (pēc tam, kad kāpurs ir iekūņojies) sauc par imaginālām šūnām. Tās vibrē citā frekvencē un tik ļoti atšķiras no kāpura šūnu frekvencēm, ka viņa imūnsistēma uztver tās kā naidīgas un iznīcina. Taču šīs jaunās šūnas turpina veidoties un to kļūst arvien vairāk! Drīz vien kāpura imūnsistēma vairs nespēj noārdīt tās pietiekami ātri. Arvien vairāk jauno šūnu izdzīvo.

Un tad notiek kaut kas apbrīnojams! Mazītiņi atsevišķi šūnu pumpuri apvienojas, veidojot nelielas draudzīgas grupas, kas svārstās vienādā frekvencē un apmainās ar informāciju. Tad pēc kāda laika atkal notiek kaut kas apbrīnojams! Imago-šūnu grupas salīp kopā! Veidojas gara ķēde no taureņa šūnu grupām, visi vibrē vienādā „frekvencē”, visi piedalās savstarpējā informācijas apmaiņā kūniņas ietvaros.

Tad kādā noteiktā brīdī, visa garā imago-šūnu ķēde pēkšņi it kā atskārš, ka tā ir kaut kas tāds, kas atšķiras no iekūņojušā kāpura, proti, kaut kas jauns un brīnišķīgs! Šajā mirklī burtiski var sadzirdēt taureņa dzemdību kliedzienu. Tagad katra jauna taureņa šūna var uzņemties atšķirīgu uzdevumu. Katrai ir ko darīt un katra ir svarīga. Katra šūna sāk darīt tieši to, kas to visvairāk saista, un citas šūnas iedrošina viņu to darīt. Lieliska metode veidot taurenī! Un lielisks veids, kā var organizēt taureņu kustību!”

Šis tēls – kāpura pārveidošanās taurenī – ir lielisks sabiedrības pārveidošanās tēls.

Cilvēkus, kuri pamostas attiecībā uz jaunām iespējām, noteiktā ziņā var salīdzināt ar imaginālām sabiedrības šūnām. Sabiedrības transformācijas process sākas ar šādu individualitāšu parādīšanos; tās nes sev līdzī nākotnes sēklas. Viņas ir „imaginālas” tādēļ, ka nes sevī nākotnes sabiedrības tēlu.

Šie inovatīvie indivīdi kļūst par t.s. „normu pārkāpējiem” savā sabiedrībā. Vispirms viņi netiek atpazīti kā tie, kuri ienes dzīvē kaut ko labu. Tā vietā viņiem uzbrūk par miera traucēšanu, viņus vajā par to, ka viņi graužot vecās sabiedrības (kūniņas) ierasto kārtību, kas ārēji šķiet esam „labā dzīvē”, bet kurai īstenībā piemīt pašnīcināšanas potenciāls. Ekstremālos gadījumos šie miera traucētāji tiek nogalināti. Kenedijs, Kings, Gandijs, Rizal, Bonifacio, Javier, Aquino un citi tika nogalināti, jo apdraudēja sistēmu. Vecās kārtības autoimūnā sistēma mēģina atbrīvoties no vizionāriem.

Taču šī vardarbīgā reakcija nevar aizkavēt arvien vairāku „imaginālo” indivīdu rašanos sabiedrībā. Drīz vien viņi apvienojas grupās un veido visdažādākās kustības – vides aizsardzības kustību, kustību par ekoloģisku lauksaimniecību, jauniešu kustību, mazo tautu kustību, sieviešu kustību, pilsētu nabadzīgo iedzīvotāju kustību, kustību par jauno audzināšanu, spirituālās kustības utt.

Bet ar šo stadiju vēl nepietiek. Dažādām kustībām, kuras pašlaik iemieso dažādas nākotnes iespējas,

jāmācās sadarboties, atbalstot citu identitāti un papildinot viņu sniegumus. Sociālā atjaunošana var notikt tikai tad, ja dažādas identitātes iemācās savstarpēji radīt sinerģiju (*Synergie (gr.) – sadarbība.*), jo šādās sinerģiskās grupās bieži parādās nākotnes sabiedrības veidols, kas tiecas pēc īstenošanās.

Tam visam ir vēl viens cits aspekts. Var ievērot, ka agrīnajā stadijā kūniņas pārvēršanās par taureni ārēji nav redzama. Tā vietā var redzēt, kā iekūņojies kāpurs „sagremo” sevi līdz sava veida šķidrums. Iestājas bioloģiska haosa stāvoklis. Vienīgi šim haosam nav nekā kopīga ar mūsu moderno haosa koncepciju, kas ir pielīdzināms nekārtībai. Šis ir grieķu haoss, kurā slēpjas jaunas kārtības potenciāls, kas gaida iespēju izpausties. No šī haosa rodas taurenis.

Tā tas parasti ir arī sabiedrībā. Pašlaik mēs visur redzam haosu, un mēs varam uz to atbildēt divējādi. Mēs varam sūdzēties par to un bezcerībā nolaist rokas, vai arī mēs varam aplūkot to kā ārēju simptomu tam, ka vecā kārtība sabrūk un gaida, kad tā tiks pacelta augstākajā kārtības līmenī.

Viens no iespaidīgākajiem veidiem izmantot haosa iespējas ir identificēt imaginālās personības, kuras nes sevī dažādus nākotnes aspektus. Bieži tās ir individualitātes, kuras ārkārtīgi grūtos apstākļos veic augstvērtīgu un iedvesmojošu darbu. Mums ir jābūt saskatīt aplēptas kopsakarības, neredzamus musturus, kas saista kopā visas dažādās iniciatīvas un atklāj katram dalībniekam ceļu, kurā viņš var iemācīties redzēt veselumu.

Šeit mēs ievērojam kaut ko svarīgu. Modernā materiālistiskā zinātne samulst, kad tai nākas izskaidrot plānveidīgo, mākslinieciski iedvesmojošo kāpura metamorfozi taurenī. Tā nevar izdibināt, kā no ģenētisko programmu saišķa var izaugt jauna līmeņa organizācija un parādība, un ka dažas no šīm programmām taureņa organizācijas formā kļūst liekas. Acīmredzot šajā procesā darbojas kāda augstāka inteliģences forma, kāds „morfisks” lauks”.

Dabā šis apbrīnojams pārvērtību process norisinās automātiski. Cilvēku pasaulē tas tā nenotiek. Cilvēku inteliģencei un cilvēku gribai ir jāsaprot sabiedrības kāpura pārvērtības process taurenī un aktīvi tas jāveicina. Pastāv virkne iespēju to darīt. Viena no efektīvākajām pastāv tajā, lai iepazītu inspirējošo ideju un inovāciju pamatlīnijas, kas piemīt pārejas situācijai. Šī „pasīvā kartogrāfija” sniedz tiem, kuri grib mainīt sabiedrību, pirmo pārskatu par to, kā darbojas šīs sabiedrības ģēnijs un pozitīvas dzīvības enerģijas. Ārēji neredzamā tēla uztvere un realitāte dotu imaginālām individualitātēm iespēju apvienot savus resursus un talantus stratēģiskā aliansē lielāka sabiedrība labuma vārdā.

Tās saistās ar visu, kas sabiedrībā ir dzīvs un spējīgs uz pārvērtībām nevis ar to, kas atrodas miršanas procesā.

Ir vēl kāds taureņa aspekts, kas aizved mūs no metaforu valstības zinātnes valstības jomā. Jaunā kompleksā zinātne, haosa teorija pazīst tā saukto taureņa efektu. Mēs bieži vien dzirdam, ka viens taureņa spārns vēziens varot ietekmēt laika apstākļus uz visas Zemeslodes. Mazas izmaiņas īstajā vietā var novest pie kaskādes un izraisīt liela mēroga sekas.

1969. gadā Margaret Mead teica: „Nekad nešaubieties, ka maza domājošu un ieinteresētu pilsoņu grupa var izmainīt pasauli. Īstenībā tas arī ir vienīgais, kas to jebkad ir izmainījis.” Toreiz viņa neiedomājās, ka viņas vēsturiska analīze piedzīvos empīrisku atbalstu no dabaszinātnes puses jaunas kompleksās zinātnes formā.

Sabiedrības transformācijai 21. gadsimtā ir jābalstās uz šī gadsimta prasībām un iespējām. Sociālās kustības, kuras mēģina sasniegt pārmaiņas uz novecojušo 19. gadsimta materiālisma ideju pamata, sagādā sabiedrībai vairāk posta nekā labuma. Savukārt sociālām kustībām, kuras iet savu ceļu, orientējoties uz jauno un ciešā saistībā ar mūsdienām, ir lielākas izredzes risināt lielos spirituālos un sociālos uzdevumus, kuru priekšā cilvēce stāv šodien un tuvākajā nākotnē.